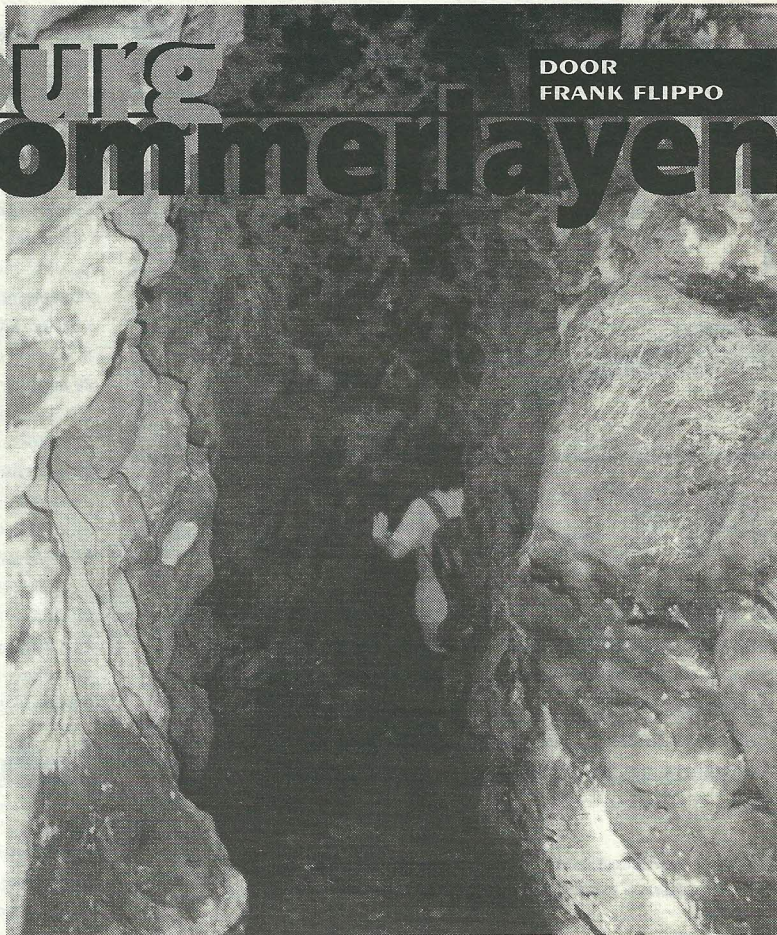

September '99 TV 3-9. N° 6

Ruig Luxemburg in de Nommerlayen

DOOR
FRANK FLIPPO

ONTOEGANKELIJKE GEBIEDEN WAREN ALTIJD AL TOEVLUCHTSOORDEN VOOR OPSTANDELINGEN, SUBVERSIEVEN EN TEGENDRAADSEN. ROBIN HOOD EN ZIJN SHERWOOD FOREST, DE LIMBURGSE BOKKENRIJDERS EN DE FRANSE KATHAREN ZIJN MOOIE VOORBEELDEN. MAAR OOK TSJETSJENIË, KOSOVO EN KOERDISTAN WORDEN OOI MISCHIEEN FANTASTISCHE WANDELGEBIEDEN, WAAR JE IN DE TOEKOMST ALS STRUINER WEER ONTSPANNEN ZULT KUNNEN PEINZEN OVER EEN ROERIG VERLEDEN. WANT UITGEREKEND DE STREKEN MET HET ROERIGSTE VERLEDEN WORDEN VAAK DE GROOTSTE ATTRACTIES. DAT ZIE JE AAN KLEIN ZWITSERLAND IN HET VREDIGE LUXEMBURG, ROND LAROCLETTE. LUXEMBURG OP ZIJN SPECTACULAIRST, VOL ROTSKLOVEN EN RAVIJNEN; VOORMALIG TOEVLUCHTSOORD VAN DRUËDEN, ROMEINEN EN HEKSEN. EEN TOCHT DOOR DE NOMMERLAYEN.

Tegenwoordig is Luxemburg vooral kalm en in-braaf. De Letzeburgers met hun voorkeur voor wandelingetjes, zondagse tukjes en braadvlees en met hun degelijke kapsels en kleding zijn misschien wel het meest burgerlijke volk van West-Europa. Maar dit goede leven delen ze graag met bezoekers, en wandelen is er altijd leuk. Wij gingen naar Petite Suisse Luxembourgaise, bij Echternach en Larochette. Het Mullertal en de Wolfsschlucht worden hier onder de voet gelopen door merendeels Nederlandse toeristen. Andere grillige stukken zijn even mooi en veel rustiger, en daar wandelden wij.

Elke kronkel in de weg is hier anders. In Luxemburg hoeft niet elke muur gesausd te zijn, niet elke gevel eender, niet elke tuin gewied. Een Franse nonchalance, die je echter vergeefs zoekt in sommige Franse streken, de Vogezen bijvoorbeeld..

Rots, of Kleine Rots, krijg je als je Larochette, of Fiels in het Luxemburgs, vertaalt. Op de Rochette staat een burchtruïne, zoals je dat overal in Luxemburg en de Belgische Ardennen ziet. Die ruïnes stammen grotendeels uit de veertiende eeuw, de Luxemburgse Gouden Eeuw. Jan van Luxemburg werd in die tijd tot keizer gekroond van wat vroeger het Heilige Roomse Rijk werd genoemd en wat historici tegenwoordig het Duitse Rijk noemen. Door Jans troonbestijging wapperde de vlag met de Rode leeuw van Luxemburg in een gebied dat reikte van de Schelde tot aan Warschau en van de Oostzee, tot de Po. Luxemburg was toen zo'n 500 maal de huidige omvang. Het land raakte tot hoge welstand en aanzien werd net als tegenwoordig nogal eens uitgedrukt in kastelen. Ook in Larochette bouwden edellieden zich een versterkte woning, bij voorkeur op niet direct te betreden plekken, zoals hier in Larochette een losstaande rots met aan alle kanten verticale wanden, die door de bewoners extra steil werden gemaakt.

De rots van Larochette werd al bewoond in Keltische tijden. Het zullen mensen zijn geweest van de Treveri (Trier) en Mediomatrici (Metz). Indutiomar, hoofdman der Treviri, kreeg het zwaar te verdu-

ren en sneuvelde na een heroïsche strijd, nadat de Belgae (de Belgen) reeds onder de Romeinse legermacht waren bezweken. Wij schrijven dan 53 voor Christus. Vele eeuwen later maakten drie families elk hun eigen burcht op de Rochette. Huis Hombourg en Huis Grevinger zijn nu nog over. Het eerste alleen als ruïne, het tweede als geheel gerestaureerd huis dat bezocht kan worden. Wie niet in het kasteel kon wonen, schiep ruimte door een stuk bergwand af te graven. Op veel plekken in het stadje rijzen de wanden loodrecht op achter de huizen. Maar de bergwanden die we tijdens de wandeling tegenkomen, zijn door moeder natuur zelf uitgesleten. We wandelen dan ook naar het wildste stuk rond Larochette, de Nommerlayen.

KENGERBOESCH

We beginnen vanaf Auf Kengert, een rustige, comfortabele kampeerplek. Het weer is warm en buig, te warm dus voor een regenjas, te nat zonder. Onderweg plukken we handenvol bosaardbeitjes die hier overal groeien. Om snel bij de Nommerlayen te komen, nemen we eerst het pad door de Kengerboesch, maar het ziet er uit of het tien jaar niet gebruikt is: vrijwel dichtgegroeid en halverwege onderbroken met een veld manshoge netels. Vaak zijn paden die niet aan een gemarkeerde route liggen, verwaarloosd of overgroeid. Zo gauw je op een uitgestippeld traject komt, is alles weer prima onderhouden. We lopen een stukje verhard om bij het beginpunt te komen.. Er wordt hier hard gereden, want het wegdek is uitstekend. Alleen zie je met al die bochten een auto niet altijd aankomen. We zijn blij als we de blauwe wandeling op kunnen, de Noumerleen, (Nommerse laan) en afdalen in de Grofeboesch en van de Noumerbiërg naar de Bollert, een bol veldje. Vandaar gaat het scherp omlaag naar de Keltisch-griecht; de Keltische gracht. In dit soort ontoegankelijke delen hield zich van oudsher het verzet op wanneer een nieuwe overmacht haar wil wilde opleggen aan de Luxemburgers. De druïden om de strijders te inspireren tegen de Romeinen, de Romeinen tegen de Saksen en andere binnenvallende stammen, want hier vlakbij

zijn ook de fundamenten te vinden van de Aalburg, een oude Romeinse vesting. En, tenslotte, bleven de Nommerlayen lange tijd favoriet bij beoefenaren van hekserij en oeroude heidense gebruiken, diep in het woud, terwijl in de dorpen de volgelingen van Willibrord de bevolking kerstenden. Wij gedenken dit bij het beklimmen van de Hexentreppe, een vreemdsoortige tunnel tussen hoge wanden, uitlopend in een trap. Hier vind je prachtige beukenbossen en steile kalksteenklippen met panorama's op de omgeving.

De Albuurg is nu een picknickplaats, en langs Hamlay, Eilelay en Drafelay volgen we de lange, bochtige ravijnwand met vertakkingen. Zou lay verwant zijn aan het Keltische ley, zoals de Engelse ley-lines, geheimzinnige lijnen die door het landschap lopen? We raken een beetje verward in al die leynen. Tussen de stortbuiën klauteren we omhoog en omlaag, tot we de weg naar boven vinden. Alweer bleek een niet gemarkeerd pad onvindbaar. Het is zo al vermoedend genoeg, dus volgen we verder de blauwe stippen en lopen we terug naar de verharde weg Meysembourg- Nommern. Larochette bereiken we via de rode route, die over een plateau door het Knappboesch, met naar twee kanten vrij zicht, door een kapvlakte direct naar het stadje voert. Op het laatste deel loop je langs camping Birkelt, en zie je links beneden je de burcht van Larochette in volle glorie liggen. Voorbij een bastion voert een trap je zigzag het dal in. Daar lopen we tussen zondagse mensen en

een in-keurig plantsoentje Larochette in.

Karel de Grote plantte na het jaar 700 duizend Saksische families in de toen dūnbevolkte Ardennen, misschien een van de vele redenen waarom de Luxemburgers 'Duitsers' aandoen dan Belgen. Minder rommelig en geïndustrialiseerd dan Wallonië maar wel net zo bourgondisch en dat laten wij ons graag aanleunen. Met een Moezelwijnkje en een knapperige salade werken wij volumineuze schnitzels weg, na een heerlijke bessenvlaai eerder die middag op het terras van een Konditorei. Als je dat in Frankrijk probeert, ben je gelijk platzak. De Rochettenaren liepen in hun zondagse kleren langs en de plaatselijke fanfare bezette de muzikant, geflankeerd door een erbarmelijke, schlagers zingende zangeres die na elk mager applausje opnieuw inzette.

Teruglopen is doodeenvoudig: het dal achter het Chateau inlopen tot je de blauwe markeringen weer ziet, dan ben je in een half uur terug op de Kengert, alleen: dit deel was zeer modderig toen we er liepen, pas bovenaan de heuvel wordt het beter. De enige wandelaars op dit traject die we tegenkwamen, waren Luxemburgers, die op een met felrode stickers aangegeven traject liepen in de ons tegengestelde richting.

INFORMATIE

Jeugdherberg: Centre Osterbour, osterbour 45, Larochette, tel. 00352-837081

Camping: Auf Kengert, Medernach/Larochette, tel. 00352-837186

